بسم الله الرحمن الرحيم

د وطن يادونه

د شعرونو مجموعه

سميع الدين افغاني

sameuddin afghani

Ketabton.com

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم : د وطن يادونه

شاعر : سميع الدين افغاني

د چاپ کال: ۱۳۸۲ لمريز ۲۰۰۲ م

د چاپ شمېر : ۵۰۰ ټوکه

خپرندوی افغان ننګ ويب پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوز او ډیزاین اجمل اکبري
ټولګه : لمړۍ
د چاپ ځای:
د حق د لارې کلتوري ټولنه – جرمني
E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان ننګ د ښکلي پاڼې د قدر وړکارکونکو په خاصه توګه د اجمل اکبري صيب نه د کتاب د خپرولو او ډيزاين نه يوه نړي مننه ، کور مو ودان ۰
سميع الدين افغاني

سريزه

د «وطن يادونه »د سميع الدين ، سعيد افغاني د شعرونو ښکلې مجموعه د پښتو او پښتنو د ځپل شوي ادب په دنيا کې د رنګارنګ ګلونو څه نوې شان ګيډۍ ده چې د شعر او ادب مينه والو ته بې و ړاندي کوي۰

سميع الدين سعيد افغاني شاعر دی، د هغه په شعرکې د هغه هيلې ، دردونه ، مينه او ارمانونه ژور ټولنيز ، انساني او بشري رنګ لري۰ د سولې، هوسايني او نيکمرغی تږی دی۰ د خپل ځپل شوي وطن د زوريدلي انسان په دردونو او ښکې تويوي ، د کرکې ، نفرت او توپير غوښتنې پر ځای د مينې او محبت اواز اوچتوي د ارمانونو ارمان يې خپل خلک خپله مينه او خپل وطن دی،دخپل وطن په روان ناتار زوريږي او وايي:

په وطن مو جوړ ماتم دی تورتمونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه چې ظلمونو کې مو شپې دي

د هيواد د زخمي زړه، کابل په ويرناست دی، له وطن څخه د لري والي غم يې د زړه وينې خوري او د پردو پردي کتنې يې د شاعرانه احساس روح ته عذاب شي ، کله د پښتنو خوږ ژبی ملي شاعر ملنګ جان ته مخه کړي او کله بيا د وتلي شاعر او نامتو اديب ګل پاچا الفت د ارزوګانو دراژوندي کيدو هيلې پالي، په تيرو وياړ وياړي او په روانو ژاړي اود سولې، وروری او هوسايني په هيله د نفلونو سجدې په غاړه اخلي ، دشکونو او بې باوريو تورو لړو ته زوريږي او همدغه څه د افغان ولس د ناورين د اوږديدو دليل بولي ، ومو ويل چې هغه شاعر دی، دشاعر دنيا له ټولو غمونو او دردونو سره سره تنګه ،تروشه او يولې نه وي،درد لري ،سوز لري، ساز لري ، مينه هم:

يار چې کړم بيمار د ليونو په چم دود شوم په انګار د سپيلنو په چم

او کله چې غم پرې زور شي نو بيا رندانه د رندانو جمع ته ځي او د خپل زړه خبرې کوي:

زه د رندانو او مستانو جمع ته چې کله ځمه بيرته نه راځمه
زه د بد مستې مې خورانو جمع ته چې کله ځمه بيرته نه راځمه

خو زه شاعر پيژنم ، هغه د مستي،رندۍ او ميخواری نه وه او نه دي؛

دردونه ، رنځونه او د روراني زمانې د انسان بې غوري يې پسې اخلي او د تيښتې يوه لار لټوي۰ دده په شاعرانه احساس کې د رندانو او مستانو دنيا له درغو ، ريا ، تذوير او سالوسۍ څخه پاکه د مينې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبت دنیا ده نوځکه هغه لوري ته مخه کوي او چه هلته دردونه او پیالې سپکې ویني نو ساقي ته په ملامت کې وایي :

ساقي تاثیر دې په پیالو کې نشته ‌ ‌ ‌ ‌ ځکه چه خوند بې په نیشو کې نشته
هسې مې بوزه د مستیو لور ته ‌ ‌ ‌ ‌ چې د جنت په کنارو کې نشته

د شاعر کلیوالې سندرې چې دملنګ جان د ملي نارو اثر پرې پروت دی خپل ځانګړی خوند او اشنا موسقي لري٠ دبنجاره بنجاره په نارو کې دوطن تیر یادونه پالي ، دحسنونو سوداګر مخې ته درېږي ، دنارنج دګل په یاد د ښکلي ننګرهار یادونه کوي او دهمدې محلي سندرو په لړ کې دخوږژبي محلي شاعر بهایي جان د« شیر او شکر» سندرو په سبک د خپل پردیسي ژوند سندره بولي او وایي :

ځه چه ځو بهر ته سېل به وکړو د ملکو ‌ ‌ ‌ ‌ توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو
نه ځمه بهر ته ځما خپل وطن یادېږي ‌ ‌ ‌ ‌ څه کړم عبث ژوند دی په وطن کې د پردو
توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو

د وطن یادونه ددرد او احساس سندرې دي ، ژبه یې ساده ، روانه او بې تکلفه ده٠ په دغې ښکې رنګینه ډالۍ کې د رنګ رنګ ګلانو ننبې شته او په همدې وجه ده چه د هرلوستونکي ادبي تندې ته یو څه لري٠ داشیبه چې زموږ په ښکلي تاریخي وطن د پیړیو پیړیو زړه خپسه را خپره شوې او د وطن ډیره ستره انساني پانګه مو د پردیسۍ په نیولې دنیا کې د خپلو هیلو جنازو ته ناسته ده ، همدا د هیلو دردونو ،مینې او ارمانونو کوچنۍ ګیډۍ هم لو یه ډالۍ ده٠

په ډیره مینه
شاه محمود حصین

د لوی او ښښونکي خدای په نامه !

لکه ځنګه چې ټولو ته څرګنده ده په وطن کې د دوو لسیزنا خواله جنګي حالت او ورور وژنې په نتیجه کې زموږ ډیر شمیر وطنوال شهیدان او ډیر نور بیا دې ته اړشول چې خپل پلرنۍ کلي او باندې پرېږدي او د پردو په وطن کې د پریسۍ او مهاجرت ژوند اختیار کړي٠
دا یو څرګند حقیقت دی چې په پردي وطن کې دخپلو دودونو او رواجونو څخه لرې د نورو د ارادې او اداري لاندې ژوند کول زموږ په هیواد والو خپلې منفي اغیزې او تاثیرات لرلې چې دغه حالت تر هر څه د مخه د هنر او ادب مزي ځپلي دي ٠ د مهاجرت څپیړو لکه د نورو افغانانو په شان زما مخ هم راشین کړی دی او د ناخوالو سره لاس په ګریوان د غم شپې سبا کوم نو چې کله کله دزړه خواله مې د قلم سره شریکه او د زړه تسکین مې د اشعارو په لیکلو سره وشي ، دغه لنډه شعري مجموعه د همدې هیلې ژوندۍ بیلګه ده٠
پدغه مجموعه کې د حماسي اشعارو تر څنګ د وطن د کلو او باندو ، پرګنیز کلتور په نظر کې نیولو سره محلي اشعار راوستل شوي دي چې زیاتره بې د خوږ ژبو هنر مندانو په خوږو اوازونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې کمپوز شوي دي او يو څه نوريې بيا بر سيره پر دې چې په مشاعرو او دليکوالو په علمي سيمينارونو کې دکلمه شويدي بلکه د وطن څخه بهر په افغانې مجلو او جرايدو کې چاپ ته رسيدلي دي٠

زه پدې برخه کې لازمه ګنم د هغه دوستانو څخه چې د دغې مجموعې په چاپ او تنظيم کې يې له ما وه سره راټول سره مرسته کړې اوزه يې دې ت هڅولی يم چې ټول هغه څه چې مو په لاس کې وه سره اوترتيب کړم مننه وکړم ،هيله لرم چې دا لنډه تحفه د محترمو لوستونکو د توجه وړ وګرځي ٠

د لوستونکو د نيکو نظرياتو په هيله٠ په درناوي

« سميع الدين «سعيد افغاني

د وطن پـــه ياد

پـــه وطـــن موجوړماتم دی
تـــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظـــــالم له لاسه
چې ظلونو کې مو شپې دي
*** ***
ګـــران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تـــــري خـــيژي
بـــــل محشرته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کــــابـــل هـــره کـــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خــــاطرې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې وران او ويجاړ كورم
ګـــړنګونو کې مــو شپې دي
دا د كـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
١

زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره
د چا كور جوړ قـــــبرستان شو
زيــــــارتونو کې مو شپې دي
دا د كـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په كوزا وڅوک په بردي
په وطن کې چې او ســـــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د كـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د اسلام پـــه تـــمه تـــمه
د كــــافرو كانـــي وشـــوې
هــــــيڅ تميزكــولای نه شو
په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د كـــــوم ظالم لــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنـــــيا ټــوله راته خاندي
مور په چيغو چـــيغو ژاړو
څه سپين سترګي دنياګي ده
سيا ستونو کي مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افــــغاني وطن به جوړ شي
که د خداى مـــــهربانـــي وه
د پـــردو لاس بــــه لنډيږي
امــــيدونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ****** ***
دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نويد د جريدى
په شپږمه ګڼه کې خپور شو٠

٣

اروا ښاد ملنګ جان ته

د مـــحبـــوب وطـــن په غيږ کې ارام اوسه
زه په بل وطـــن مهاجـــر يم وطن وران دى
هـــغه ســـيمه ، هغـــه خلک ، هغه کلـــي
ټول وران شوى ويجاړ شوى مدفن وران دى
څوک په يونوم څوک په بل نوم دي بيل شوي
دقـــومونـــو او دودونو مســـکن وران دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـر را پورته کړه د شعـــر خیال کې ګوره
ګدر وران پیغلې سرتـــورې ارمان وران دی
د پـــلرو او د نیـــکو پـــګړی بـــی قدره
د خوشحال او د میرویس خوږ چمن وران دی
پـــه درشـــل مو دوطن دښمن میشته شو
افغاني ولـــس ته ښکلی ګلشن وران دی

*** ****** ***

دا شعر د مرحوم ملنګ جان د څلویښتم تلین په ویاړ په هغه
مشاعره کې چې په ۱۹۹۹م کې جوړه شوې وه د کلمه شو ۰

۴

دنیکو وطن

خپـل وطن مو وران شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

دلته مجبـــــوري ده هر قـــدم کې تکلیفونه دي
دلتـــــه بې وسي ده هرې خـــوا ته پېغورونه دي
بل غـــوندې قانون دی مایوسي ده زحمتونه دي

هر قـــــدم پردي دي راته ښـــــکاري د میرو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

څه خو په وطن کې ډېرې شمېره شهیـــدان شول
ډېر نور د آبرو خلک بې کـــــوره بې کاروان شول
څوک بیـا په پردي وطن کې پاتې په بیابان شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نسل لا پرېږده چې مــو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلار او د نیکو وطن

۵

څو مره شو بې قدره په بل ملک کې چې او سیږو
دلته هر قــــدم کې د افغـــان په نوم زوریږو
ټول عیب په نفـــاق کې دی په دې هم نه پوهیږو

وران شو د شملـــو وطن د کلیو او باندو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

راشئ خوږو ورونو سره یو شـــو د افغان په نوم
څو به دا نفـــاق وي چې بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو دا اخلاص او دا یمان په نوم

جوړ کړو افغـــاني وطن د سولې او جرګو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلارو او دنیکو وطن

*** ***

مهاجرت

۶

اروا ښاد ګل پاچا الفت ته

ستا دالفت دیوه په لاس وه اوس تیـــارې پریوتې
ځکـــــه وطن کې د دردونو افســـانې پریوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه یو افغـــــــان په نوم چې تا وحدت ته بلل
اوس یې په کلي او بانـډو کې دغم شپې پریوتي

د پاک احساس او د وروری خبرې کمې ښـکاري
ځکـــه په سمـــــــه او میرو کې ادیرې پریوتي

د وطن دښتې او ابادې یا ویجـــــــاړ ځایونه
په هر قـــــدم کې د ژوندیو جمـــجمې پریوتي

څومره وحشت او بربریت شـــو په بې وزلو خلکو
په ادیرو کې په زرهـــــــــــاوو جنازې پریوتي

څوک به یې راټول کړي دا بې زوره زوروره خلک
چې د نیکـــــــونو افتخار جگې شملې پریوتي

راځئ ای ورونو افغـــــــاني الفت ارمان لپاره
چې سره یو شو گنې خدائیــــگو معجزې پریوتي

*** ****** ***

د اروا ښاد گل پاچا الفت د سلم تلین په ویاړ

۷

عبث ژوند

محترمو لوستونکو ا

زه یو وخت د مســکو د ښار د پتروفســکي په نامه بازار ته دیو دوست سره لاړم. د بازار په هغه لیکه کې چې افغانانو مالونه خرڅول یو شمیر دوستانو ځــما څخه هیـله وکــړه چې د مسکو په بازارونو کې د افغانانو د مشکلاتو په نـظر کـې نیولو سره یو څه ولیکې. یقین وکړی کله چې ما دافغــانانو دا حالت ولیده ،ډیر غمگین شوم، اود افغانانو دغــوښتنې سره سم مې دعبث ژوند تر سر لیک لاندې دغه شعر ولیکه.

عبث ژوند

گټه پاتې نه شوه د شیانو پــه خرڅلونو کې
گرځم رینکونو کی۱ راگرځم رینکونو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه خو د بدماش یا خولیګان۲ دلاسه زار یو
څه بیا د پـــولیـــسو د زندان د لاسه زار یو
کلـــه بیا رینـــک کې د اخران دلاسه زار یو
نیم زړه مو اوبه شـو د دالرو په نرخونو کې

ګرخم رینکونو کې را ګرځم رینکـونو کې

۸

څه رانه رینـــک کې ښي او چپ لاس ته ورکیږي
کله بیا په یو کـــارتن کې نیم کارتن برک ۴ خیژي
مال چـې مو تلپـــت ۵ شي هغـــه ټول راتاو نیږي
یو بیک مو په شا وي اودوه درې مو په لاسونو کې

ګرخـــم رینکونـــو کـــې را ګرځـــم رینکونـو کې

څـــه رانه مـــوټر او په ټکسي کې مصرف کیږي
څـــه په جـریمه او تـــالاشي کـــې مصرف کیږي
څه د شاګـــردانو همـــکاري کـــې مصرف کیږي
نقدی چې پیـــدا شي هغه لاړ شي مصرفونو کې

ګرخـــم رینـــکونو کـــې را ګـــرځم رینکونو کې

دا ټول مـــجبوری ده چې په ځان مو قبول کړې ده
کار د ناچـــاری ده چـــې په ځان مو قبول کړې ده
ننـــګ د افغاني ده چې پـــه ځان مو قبول کړې ده
سترګې نه خلاصیږي هرسحرمو په خوبونو کې

ګـــرخم رینکونـــو کـــې را ګـــرځـم رینکونو کې

---

۱ رینک ، خلاص بازار ۲ خولیګان ، بدماش ۳ اخران ، د بازار محافظ ۴ برک ، نیمه خراب ۵ تلپت ، هغه مال چې نه خرڅیږی ۰

مهاجرت کال ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

ما دوړی پادشاهي خوب لیدو
چې سرمې جګ کړه زه په جیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سرخیل کې ومه

خوب کې د خپل وطن امیر ومه زه
په خپل ولس باندې زهیر ومه زه
وه هر طرف ته ټول اباد کورونه
پکې ښایسته ښایسته د بڼ ګلونه
ښه راشه درشه او اخلاص مې لیدو
زه د قومونو په هر خیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سرخیل کې ومه

وطن ښایسته ښکلی اباد وه زما
د ولسونو اتحاد وه زما
د رنګینه باغونو جوړ وه وطن
ښه په ښایسته وادیو موړ وه وطن

چې سرمې جګ کړه دنیا بل شانې وه
د بې وسي ژوندون په سیل کې ومه
زه د جیلونو او کمپونو مینځ کې
د افغانانو په سر خیل کې ومه

څوک د خوارہ خوا خوږی ویر ته ناست وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـا امـيد ژوندون تدبيرته ناست وه
عجـب روزګارعجيب خيالـونه وه بد
د نـاروا ښـکـاري چـمـونـه وه بد
ټول وه پـردي پـردي پردي ښکاريدل
دلا مذهـب ښکاري په ښکيل کې ومه
زه د جـيلونو او کـمپونـو مينځ کې
د افغـانـانو په سر خيـل کـې ومه

۱۱

د جـوړ وطـن نـه اديرى جـوړې وې
د شهـيـدانـو ترتپـې ډکـې وى
ورانـې جادې وران تعميرونه وه ټول
زړونه ويشتـلي پـرې داغونه وه ټول
د خـوږ ژوندون اخـرنى شيبـې وې
د تدريجي مرګـي پـه ټيـل کې ومه
زه د جـيلونو لاګـرونـومينـځ کـې
د افـغانـانـو په سرخيل کې ومه

د ځـان ځـانيو نـه نفاق جـوړ وه
د مـرګ او ژوبـلې اتـفـاق جـوړ وه
خلـک وه خـواره او مهاجرهرطرف
د کـور او کـلي مسافـر هر طرف
خوږ افغـاني وطـن مو وران کړخپله
د مرګـنې طـوفان په ټيـل کې ومه
زه د جيلـونو او کـمپونو مينځ کې
د افغـانانو پـه سرخيـل کې ومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم د مارچ ۱۹۹۸

۱۲

سجدې

ستـــا د رضـــا د امیدونـــو سجدې
ربه ستا در کـــې د عذرونو سجدې
د ګـــناهونو نـــه منزلـــونـــه جوړ دي
غـــواړم ادا د ګـــناهونـــو سجـــدې
ســـتا د غفار کـــریم رحیـــم له نومو
شـــي که قبول د طاعـــتونو سجدې
زاهـــده ځانـــله چـــې مغروره نه شی
زه یـــم پیرو د پـــاکو زړونو سجدې
څوک دی عابد ستا د دوزخ له ویرې
څوک کړي سجدې د ثوابونو سجدې
چې مسلمان دی او قایم په خپل دین
کړي پنـــځه وخته د فرضونو سجدې
که افغاني وطـــن کـــې صوله راغله
زه بـــه ادا کـــړم د نفـــلونو سجـــدې

****

کال ۱۹۹۸

۱۳

شکمن

چـــې د چـــا یمـــه همـــراز د چا شکمن
یم د چـــا د ستـــرګو خـــار د چـــا خوږمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

زماني چې خپلې لوبې په ما وكـړي
يم دچــا ســره اوس دوست دچا دښمن

د ريــا او صــداقــت تــوپــير لږ شوی
يــم د ځينې اشنـــايـــانو ګيــله من

هرسړی چې تــرمطـلبه پــورې يار شو
اعتبــار پــه ځيـنو نشــته عزت من

څه دنيا شوه څه روزګار او څه يې خلک
څوک د چــا پــه ښو کــې نـدي رضامن

افغاني پام چې د زړه رازښکاره نه کړي
پــه ظــاهـرو او بــاطــنو يــم شکمن
*** ****** ***
۱۹۹۲م
۱۴

کوم اختر؟

زموږ د کلي د تروږمۍ مــاښام څخه څوشيبې دمخه د کلي يو تنکي لس کلن هلک خوشحــاله بريښيده، دهلک دخوشالۍ علت يو هم دا وه چې هغه د سبا ورځې د اختر د راتګ څخه خبر شوی وه. هلک ته دهغه مور او پلار د اختر لپاره نوي جامې، څپلۍ او واسکټ رانيولي وه چې هغه په همدې ماذيګر قضاد سبا ورځې نوي جامې او دنـږدې دوستــانو د اختر مبــارکــۍ تحفې په خپل وجود کې تمثيلولې او همدا وجه وه چې هلــک ته يې خوشحاله بڼه ورکړې وه، په ربښتيــا سره کـــوم اختر چې ما شوم ته سبا راتلونکې وه، نه تنها هغه ته بلکې د کلي ټولو او سيدونکو ته يې د خوشحالي زيري ورکاوه.

هو، کوم اختر؟ د کوراو کلي اختر، او که دمهاجرو اختر، کوم چې د خپل کور، کلــيو او بــانډو څخه لرې په پردي وطن کې لمانځي؟ دا يو څــرګنده خبره ده چې اختر هر چاتــه هرچيرې او په هرځــای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چې وي پوره او يا نيمه خوله خندا او خوښي وربښي.

۱۵

نو اختر کوم اختر؟

دا دځـوانـانـو دخـوښيو اختر
د پيغـلو نجـنو دتـــاليو اختر
دکـــور او کـــــلـي اخــــتر
چـــې لـور دودونــــــه لــري
د ســــپـــور او پـــــــلی اخــتر
ښــه رواجـــونــــه لـــــري
دا د خـــوښيـــواتــنـــونـــو اختر
دا دخوشحاله ســرودونو اختر
دی دبيـوزلو کونډو رنـــډو اختر
د يتيـــمــانو او بـربـنــډو اختر
د غريبــانو او خـــانــانو اختر
د مسلمــانو ديـنـــــدارانو اختر
وي مبارک دې په تمـامو خلکو
وي برکـت دې په تمامو خلکو
ښه افغاني دود او رسمــونه لري
خدايګو چې ښکلي رواجونه لري
*** ***
۱۹۹۸ کال مهاجرت
۱۲

د خواست ياري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ایلمه پسه وي اشنا وریجې دالري غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

زه خو د بازار خړو ګردو په رنګ تور کړی یم
کور ځیښتن د کوره هم ځو ځلي جواب کړی یم
دلته پـــردي ملک کـــې دا حالا تو زوروله یم
هیح پروایې نه شته اشنــا خپله حسابي غواړیي
رنګ په رنګ کالي غواړي

دمره زه ګتم چې یـــې مصرف کړم اولادو سره
دا چې سر ګردان یم هره ورځ ترلمرولیدو سره
لاس په ګریبان ګرځم خپـــلو جړو حسابو سره
نه ور معلومیږي د پردو سره سیالي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

۱۷

اوس چې د بازارونه ورځ له ورځې خـــرابـــیږي
مال مو مخ ته پروت دی دم په دم ساحه تنګیږي
ټوله دنیا غم شي اشنا سر پرې نه خلاصـــیږي
خپل خپلوان یې راشي د کشمشو قابلي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

یو خوا پردیسي ژوند ډیر بې حده زورولـــی یم
بل خوا په وطـــن کـــې دا نـــا خوالو کړولی یم
ژوند دی چې تیریږي تکلیفو بې وسې کړی یم
داسی یو حالت ته قـــوي عزم افغاني غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

*** ****** ***

کال ۱۹۹۶

۱۸

سوز

یار چـــي کړم بیمار د لیونو په چم
دود شوم په انګار د سپیلنو په چم

تورو تـورو سترګو حیانـــاکو دې
ویـــوړه رانـــه زړه د زوریدو په چم

مستې ستا د سپین مخ له رڼا ځینې
شپه شوه راته ورځ ستا د شغلو په چم

یـــاره د یـــو خـوږ نظر پـــه تمه دې
یم په انـــتـــظـــار د تیر وختو په چم

ستـــرګې د امید مې درته پاته دي
مړ کړه را ژونـــدی د قصیدو په چم

ســـم د افغاني دود او دستـــور سره
خپـــل به شي نـــګار د مرکو پـــه چم

کال ۱۹۹۷

۱۹

مستي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د مستانو او رندانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته میخورانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
د چتو پیغلو ښاپیریو ښار کې
د چا نظرته چې ورځمه بیرته نه راځمه
یم د رندانو میخورانو جمع کې
نو میکدې ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
د مینانو دهوس دنیا او....
لوی سمندرته چې ورځمه بیرته نه راځمه
مالي دې ښاد وي بڼ ګلزاره مدام
د ګلو سیل ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
افغاني پوه کړه دا ساقي په رمز کې
چې یې پیالو ته کله ځمه بیرته نه راځمه

*** ***

کال ۱۹۹۷

خمار

ساقي تا ثیر دې په پیالو کې نشته
ځکه چې خوند یې په نیشو کې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـــا د خـــوږو ترخو توپیر دې لږ دی
یا چیرې رنـګ دې په ترخوکې نشته

چـــې د محفل یاران خـــمار پاته دي
ښایـــي تادي دې په پیالو کې نشته

۲۱

هسې مـــې بوزه د مستیـــو لـــو رته
چې د جنـــت په کـــنارو کـــې نشته

چې د غمـــونو مې بې غـــمه کاندي
دا سی حالـــت چه لیونو کـــې نشته

دا چې مـــیخوره لـــیونی مـــی بولي
اوس دا مـــقام په ارزیدو کې نشته

چې مې حالت د لیونتوب معلوم کړي
ساقي دا راز دې پـــه فکرو کې نشته

خـــمار خـــمـــاردی افغاني د کلو
نور یې طاقت په صبریدو کې نشته

کال ۱۹۹۸ م
۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنجاره ماما

نورشيان يې ډيردي دا پايزيب يې ځومره ښكلي دی
موريې بنجاره مــامــا راغلي دی

مورنه پيسې غواړي چې پايزيب يې ډيرخوښيږي
رنګ رنګ سيـــخكونه په اوربـــل يی هوسيږي
عطر شام پاريـــس يې په دمـــاغ ډير ښه لګيږي
نقدی پيسې نه وی ماما پور پـــه ځان منلی دی
موريې بنجاره مــامــا راغلي دی

اخـــلي دنداسه چـــې دنداسه يې ډير خوښيږي
سری شونډی چې ګرځي نو اشنا ی خوشحاليږي

توريې توريې سترګـــې پـــه كجلو ښه ښكاريږی
سرو زرو چارګل ماما پـــه برجب كې ساتلی دی
موريې بنجاره مــامــا راغلي دی

ځان چې يې سينګاركړه بيانوځي نوردګدر په لور
موريې د هـــمزولـــو سره نـــن دمـــازديګر په لور
ډير به شي خوشحاله چـــې د يار شي دنظر په لور
اچوی ټكريی چـــې افغاني كلتوريې ښكلی دی
موريې بنجاره مــامــا راغلي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شعر د طاهر شباب په ښکلي او از کې کمپوز شوی دی.
۱ بنجاره یا قوال هغه پلورونکی دی چې پنډ په شاه له ځانه سره تارستن سرخي ،سفیده ، رانجه او نور ضروري شیان کلي په کلي ګرځوي.

******** *** ***

کال ۱۹۹۷م
مهاجرت

۲۴

د حسنونو سوداګر

د حسنونو سوداګریم شرابی حسن په څو دی
چې معیاريې خال او خط وي کتابي حسن به څودی

چې خوشحال يې هسې ستايي افتخارپرې شاعران کا
د ترکانو دخوبانو ګلابي حسن په څودی

چې د سترګو په ښکلایې ټول عالم په مسیدو دي
د قفقاز دهسکو پیغلو عنابي حسن په څو دی

چې عالم ورته سلا کا ښاپیرۍ ورته حیرانی
د سلاويانو په وطن کې ارزاني حسن په څو دی

نورستان په سر درو کې د هلمند رود شاو خوا ته
د قندهار کلو باندو کې نوراني حسن په څو دی

د ښکلا او د حسنونو په بازار کې هسی ګرځم
چې بازار يې څنګه خوړدی افغاني حسن په څودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال ۱۹۹۷

۲۵

وطنی مصری

دوطن غیرېه کې مې کور دی
ماته پردي مالت کې خوب کله راځینه
دوطن خاورې به رانجه کړم
دا پردیسی ژوندون مې هردم زوروینه
چې موتاریخ ته نظر وکړو
ځکې شملې مود پلرو رایادې شینه
دا مو په خپله په ځان وکړه
چې دپردو په لمسون خپل کورورانونه
راځی چې خپل وطن اباد کړو
ترڅو به ګالو دپردیو پیغورونه
وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومونو بیلوینه
د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چي یو کړو افغاني خواره قومونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ مهاجرت

۲۶

د وطن اتلان

ستا په لوړو غرونو د افغان بچي
جوړې کارنامې کړې قهرمان بچي

ټینګ یې په دښمن باندې ګوذاروکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

و مـې لید ډګر کـې پهلوان بچي

سوله یې شعار ده مخ په وړاندی ځي
دوی دي په تصمیم کې با ایمان بچي

ساتـي خپل وطن لوړ شجاعت لري
دا د تـورې پرېښ او د میدان بچي

باسي کشتۍ خپـله د ساحل په لور
دا د طـوفانـونـو د دوران بچي

دوی په افغاني غیرت نازیږي تل
دا د صـداقت او پاک وجدان بچي
****
کال ۱۹۹۸

۲۷

یادونه

په زړه کې مـې یادیـږي د اشنا ښکلي یادونه
د تیری زمانـې کیسې پـخوا هغه وختـونه

په سروشونډو ملالو به یې نیشه ومه بې خوده
وطن چې یادوم ورسره جوخت دي ستا یادونه

نن بیا دخدای لپاره په احوال مې لږ خبر کړه
تر څو به دا غربت وي او تر څو به دا نکلونه

مزار ته چې مي راغلـي اشنا دا لره په یاد کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورو خاورو ځنګ ته مې تازه کړه تصویرونه

دا ښن چې افغاني یمه مجرم په کوم ګناه زه
د خلکو په وطن کې به ترڅو وي دا غمونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
۲۸

دنارنج ګل

چه موسم یې د نارنج دګل بهارشي
را په یاد مې هغه ښکلی ننګرهارشي
د نرګس، ذنبق،نارنج د ګل له فیضه
زړونه مست په نڅیدود هردلدارشي
ننګرهار زموږ د ښکلو ګلو ښارکې
په سپرلي کې دشاهی د بڼ دربار شي
د رباب او د بلبل خوږو نغمو کې
خوشحالي شی جم اوجوش بڼ اوګلزارشي
ځومره ښکلې ښه فضا د طبیعت شي
رنګینه ښایسته ګلان د پیغلو هار شي
ښه فضا شاعرانه شي هرې خواته
افغاني ګلشن کې ښکلی لاله زارشي

دا شعر په ۱۹۹۸ کال دلیمې په مجله کې خپور شو۰
کال ۱۹۹۸

۲۹

خپل وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه چې ځو بهر ته سیل به وکړو د ملکو
تـو هـم بیا برو ګـلـم تو هـم بیا برو

بیا که بریم ګلیم درخارج عـجب روزګار است
رنګ برنګ موتر و سرویس ها قطار قطار است
ماهـی یـی کنسروکـتی پـیوه مـزه دار است
مـیـریـم سـویـدن ، اسـتـرلیـا تـا بـه پـیرو
تو هـم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځـمه بهـر ته ځـما خپـل وطن یاد یږي
زړه مې د کابل کلو بانډو نه نـه صبر یږي
هر مازیګری د شهـرنو مـې نـه هیـریږي
څه کړو عبث ژونـد دی پـه وطن کې د پردو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

هر طرف جـنګل و سر سبزی شده بسیار
هر جایی که میری کس به کس نداره کار

۳۰

بپـوش مودی روزه کتی مه برو بی خار
میریم به سرکس ویګان وقت به کازینو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

نه ځـمه بهرته موراو پـلارمې په وطـن کې دي
زړه مو ډیر زوریږی شهیـدان مو په مدفن کې دي
خلک موتهول تباه شو دښمنان مو په درشن کې دي
رب دې فـضـل وکـړي دوطـن پـه شا ځلـمو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګراني زه پــوهيږم ستا احساس د قدر وړ دی
هر سړی په خپل وطن کې د روند او مکمل دی
غــوا ړو افغاني وطــن زمــوږ دغه تــکل دی
خدای دې کړی نصيب زموږ د خپل وطن ابرو
تو هم بيا برو ګلم تو هم بيا برو
*** ****** ***
دا شعر په ۱۹۹۷ کال کې د اتحاد او عمل د نشريې
په دو همه ګڼه کې خپور شو۰

۳۱

اروا ښاد اسحاق ننګيال ته

چــې خبــر شو مه په مــرګ د ځوان ننګيال
شوم غمګــينه زړه خــفــه شو بې مجال

د احساس تاثير په قلب د هر شاعر وي
ستا وه ښکــلې مرتبه د نــازک خيال

د وطن ورانــی هرچاته بې هيڅ نه وي
څوک په سره مرمی شهيد شی څوک په چال

دردونــکــې جــنازه ډک لــه احساسه
خــښوي دوطــن ځــوی دی بــې مثال

۳۲

تر ابــد ه به وي مــلا ست په تفکر کې
دا زموږ د زړه همراز اسحاق ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په مغز او تفکر کې اوس باقي دی
هغـه شعـر هغـه نـثر هـغـه خـيال

پيرزو مشه دا سې مرګ د چا دښمن ته
چـې وطن يې ورته خوږ وي په هر حال

رب دې تـاته جنتونه در نصيب کړي
مـرتـبـه دې تـل بـلنـده د کـمـال

افغاني وطـن تمـام مرګی مـرګی شو
بيا داغداره شـو زړګی دی په ننګيال

*** ****** ***

کال ۱۹۹۸

زړګي ته

زړګـيه ښـکـاري کـم قـــوتـه شولې
د ژوند تـرخـوته نا تـاقـتـه شـولې

ځـوانـي دی لاړه د غـمـونــوسره
اوږدو مـنــزلـوته بې همـته شـولــې

زه د کـــلونـو امـيـدونـو پـه لـور
تــه نيــمه لياركـې بې جـرته شـولــې

لـری مـنــزلـونـه دي دلـرې اشــنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور رسیدو تـه کـم قـوتـه شـولـې

لکه چې ښکـاری اخـري شيبې دي
اوس خپل تصـمـيم کې مـلاتـه شولې

افغاني خپل ژوند ستاپه ژوند کې وینی
ښکـاري جـدا چـې تـرقیـامته شولې
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
مهاجرت
۳۴

مینه

خوږې سترګې د جـانان
زه پوه نشوم په خپل ځان
زړه بې ویوړه په یو ان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

پـه خـمـارو سترګو یارکـتل کوي
پته مـینه بـې پـه مـا اثـرکوي
اشنا ګران دی خدای دې نه جدا کوي
ښایسته زلـفې پریشان
قـدبـې سروه د بوستان
څه ښایست دی د سبحان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

راته ګـرانه زماښکـلې مـحبوبا
ښایسته مخ بې لکه ستوری د سبا
کړم صفت بې پـه عـالم کې برالا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵

موزون قده خــوش اندامه ده لیلا
غــنم رنـــګه خــوش زبان
شکــر لبــه تــور زلــفــان
سپین غابښونه یې مرجان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

چــه پــه مــینه ،میــنه کــړمه یې صفت
زه به جار کړم تــرینه خپل حسن صورت
اشنا ګران دی خدای دې نکړې خجالت
څه شرینه خوش زبان
څه ښایست لرې پنهان
افغاني لبــاس پرځان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ م

۳۶

سینګار

محبوبې ښه سینګار دې کړی دی
صـــنمې اور دې لـــګولـــی دی
ځـــان بـــه له تـــا سره اشنا کړم
تـــل به دې قدر په رښتیـــا کړم
ګـــلې زړګی دی رانـــه وړی دی
صـــنمـــې اور دې لـــګولی دی
لـــه خمـــارو سترګو دې جار شم
کـــړم افتـــخار چه زه دې یار شم
څه شیـــن تـــکری دې اچولی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنمې اوردې لـګـولـې دی
دا افغاني ستـا خدمت ګـار دی
د تورو ستـرګـو خـريدار دی
دا خوږ زړګـی دې پرې چولی دی
صـنمې اور دې لـګـولـې دی

دا شعر دا احمد جاوید شريف په ښکلي اوازکې
کمپوزشويدی.
کال ۱۹۹۲م
۳ ۷

شين خالې

څـه ښکلا څـه نازونه يـې دی
تور اوربـل شنـه خالونه يې دی

جګه ونــه شمشاديې قامت دی
ده مغروره شاهين يې صفت دی
نــاز ادا فــريــبونــه يې دی
تور اوربـل شنه خالونه يې دی

چې کتل کړي په ناز لکه حوره
ښکلی مــخ يې ځـليږی له نوره
شوخ نــظر سـترګکونه يې دی
تور اوربـل شنه خالونه يې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې لــه ورایه په ناز ناز کتل کا
په زړګي مې د غشو ویشتل کا
جـــادوګـــر منترونه یې دي
تور اوربــل شنه خالونه یې دي

افغاني حسن جوړ شنو خالو دی
چې یې وړی زړګی په پلمو دی
پراتـــه زړه کې غمونه یې دي
تور اوربـــل شنه خالونه یې دي

****

د خوب تعبير

دا د مرګ د خـــوب لیدل وه؟
که د ژوند د خوب تعبیردی ؟

خوشحـــــالي وه او جشنونه
خط او خــــال وه او حسنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جنت کې مې نــــوشي وه
د ذاهــــد و بد مستي وه

عنطهور شراب څښــل کيږي
نه ګناه ثــــواب چليږي

۴۰

هلته حورې په نڅــــا وې
د غلمـانو پايـــــکوبي وه

ايمــانــونه په نڅـــا وه
ثوابـــــونـه دي رقصيږي

ټول جنت کې خـوشحـالي وه
د ذاهـــــدو بــد مستي وه

ټــول وليـان وه او پيران وه
څوک صـادقه مومنـــان وه

په مستيـــو کې سجـدې وې
د ثـواب کيسې پـــخې وې

دا د مرګ د خـــوب ليدل وه ؟
که د ژونـد دخـوب تعبير دی ؟

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

۴۱

تير يادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خړ سیندونه سیلابونــه مــې یادیږي
د وطن شنه شنــه فصلونه مې یــادیږي
د ودونــو او دودونـــو رواجــونـــو
ها دیرې ها مـجـلسونــه مــې یادیږي
سندریزخوږې نغمې د حجرومینځ کې
ها ګـیسونــه او کــټونـه مې یادیږي
د مــرغیوګـټه ګــوټـه او سیــلونه
د چق مق ټوپــک غږونه مــې یادیږي
د قزلاقو اویارمخــچو پــه موسم کې
د دامان د غره دامــونــه مــې یادیږي
د چتکــو او مرزو جــال پــه لاس کې
هغه لــوی لــوی کمندونه مې یادیږي
په جوزا کــې د تــوتانــو په موسم کې
د فــصــلونو درمنــدونــه مې یادیږي
مصلــی اوددرمند شاخې په لاس کې
تورچنګړلوی لوی چجونه مې یادیږي

۴۲

د دهقان په لاس چې تیګه دمیزان شي
لپــکۍاو خــجورونــه مې یادیــږي
د چــینی نه د اوبو منګــی په سر کې
ها د پیــغلو کتــارونه مــې یــادیږي
مــړ اوبــل داوربــلــکــو الــوتــنې
د بــامــو د ســر خــوبونه مې یادیږي
پــه اختر کــې د ځــوانانو ډلــې ډلې
هــا میلې او اتــڼونــه مې یادیــږي
د پی مــخو ښکلو پیغلوبیر او بارکې
هغــه لــوی لــوی زیارتونه مې یادیږي
رنګ پــه رنګ ښکلې جامې د طاعتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسجد کې ښه وعــذونه مې يادېږي
څومره ښکلې څه ښايسته کلي باندې دي
جــم او جــوش د بــازارونو مې يادېږي
يــادول يــې زيــاتــوي د زړه دردونه
افغاني هــا تيروختونــه مې يادېږي

۱۲-۱۲-۱۹۹۸
مهاجرت
۴۳

خاطره

ياره خوږ مــې ستا يــادونو ته نـظر شو
ځکــه بيــا مې ددرتلـو هوس په سر شو

د حرم د بــاغ د حـورو غـم کې نه شوم
چې په زړه مې ستــا د مينې خوږ بشرشو

را په ياد چې مې ستا تللې خاطرې شوې
پوه پرې نه شوم چې سبا که مازديګر شو

افغاني پام چې په تلو يې منکر نه شې
ګوندې بيا دې په نصيب هغه دلبر شو

****

کال ۱۹۹۲م مهاجرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۴

باران

په شیبو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
په لوړوغرو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
کله باران کله سیلۍ شي
کله بیا تالنده ګلۍ شي
بیا تر غرمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
د پسرلی باران وریږي
لاري کوڅې پرې ټول لمدیږي
په شنو فصلو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
دا زموږ کلي او کوڅو کې
د بارانونو په وختو کې
بیا په هفتو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران را تاو شو د تیرا نه
هلته د کوزې پښتونخوا نه
په اپریدو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران نه جوړ شوه سیلابونه
کړي به چپه کلي کورونه
په دامانو ی اوروینه ګلې بیرون باران دی
د افغاني کوچاني ژوند کې
هلته په لاره د البند کې
په شاځلمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
مارچ ۱۹۹۹

۴۵

اغیار

کله به ځما ارمان تر سره شي ؟
باغ به مې ګلزاره باثمره شي؟

کله به خمار په سر ورجګ شمه ؟
پورته د عنقا په شان وزرې شي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثیری ګریوان سم چې په بیدیا شمه
کله چې مې ساه په ځان ابتره شي

جیل چې مې دغم داني تسبیح شولې
یدا چې مې راتول د ژوند تغره شي

وې نسم محنت نورد ژوندون ځینې
ماته د فرهاد په شان ککره شي

جوړ چې شو قیامت مې په وجودوجود
هلته به ارمان د یار ترسره شي

*** ***

مارچ ۱۹۹۹کال

۴۲

افغانته

هڅه ده ټینګ عزم ارادې لري
ګوره دافغان زړه څه اسرې لري
شوک دی چې احساس ته قرباني ورکړي
ودانګي مرچل ته عقیدې لري
ژوند ترخوخوږوچه وي پوخ کړی شوک
اور دی د احساس بلې لمبې لري
پوهه هم ښکلا بې ده په زړونوکې
خلکو سره ښې مرودې لري
عمرچې شي تیر په ولونوکې
ګوره چې روزګارڅه ورځې شپې لري
خپله عقیده قوي تصمیم سره
ژوند کې شجاعت راز او مزې لري
مرد وي د روزګارچې سربازي کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینـد دی که سیــلاب لوړې څــپې لري
مــا یې افغاني احساس احساس کړلو
مینــه د وطــن یــې خـاطــرې لــري

****

کال ۲۰۰۰م

غزل

محــفــل چې دیارانو تړنګ ټکور سره مزه کا
خوښي او خوشحـــالي د کلي کور سره مزه کا

پروا مــې د اشنا پـــه ځان منــلې وه نو ځکه
اشنا ســتا یارانه خــو د پیـــغور سره مزه کا

د ژوند په اوږدو لارو منزلونو اوسترړیا کـــې
دا ټول جار او جنجال بیا د زړه زور سره مزه کا

څوک ناست دی غمازي کا څوک د ښکلو سودا کړدی
د ا ژوند او کارو بار بیا لږ څه شور سره مزه کا

ځواني چې مې دیارقد او قامت سره ښکلا ده
خالــونه یې په مخ کې درې څلور سره مزه کا

دیدن ته چـــې د یار په افغاني وعده ورځمه
سور شال یې پلو داره په سر خور سره مزه کا
****

کال ۱۹۹۹م مهاجرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دنیا

نن چې اشنا زما تر خوا راځي
بیا مې زړګي ته مشغولا راځي
چې مخامخ ورته کتلی نه شم
زه تري شرمېږمه حیا راځي
زړګیه پته مینه مینه شولې
داسې ښکارېږي بیوفا راځي
د زړه زخمونه به ټکور شي زما
سترګو ته ښکلې تماشا راځي
دا دخوښي اوخوشحالي ورځې دي
چې د شب قدر شپه په ما راځي
چې یې تسل دخوږ زړګی پری وشي
د افغاني د زړه دنیا راځي

******

کال ۱۹۹۲

۴۹

ګران وطن

دا مو د خاپوړو کلی کور دی
دا مو د نیکو د توري زور دی
ورک به شي غلیم چې مخ یې تور دی
سر به تري قربان کړم د بدن سره
مینه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زموږ خوږ افغانستان دی

لوړ چې په هوا کې یې بازان ګرځي
هلته په ځنګلو کې یې زمریان ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ په سردروکې یې طوطیان ګرځي
مست یې بلبـــلان د باغ او بڼ سره
مینه مـــوږ لرو د خپـل وطن سره
دا وطن په مـــوږ باندی ډیر ګران دی

دا وطن خوشحال غوندې بچیان لري
دلتـــه کې نازو انا لمسیـــان لري
لوی احمد شاه ستر نوم په جهان لري
ساتو به یې شـــاړې د چمن سره
مینـــه مـوږ لرو دخپـل وطن سره
دا وطـــن په موږ باندی ډیر ګران دی
دا زمـــوږه خوږ افغانستـــان دی

۵۰

وګـــورئ هرات دی که لغمـــان
یا که ننـــګرهار دی که جـوزجان
پورته قـــطغن که بدخشـــان
غرونه یې ښه ښـــکاري د معدن سره
مینه موږ لرو دخپـــل وطن سره
دا وطن په موږ بانـــدی ډیر ګران دی

وایي هریرود اوبـه خـــوږې لري
سیند د ارغنـــداب جګې څپې لري
ګوره د کنړ سینـــد څه نخرې لري
جـــوړې ترې بیالې دی د سربن سره
مینه موږ لرو دخپـــل وطن سره
دا وطن په مـــوږ باندی ډیر ګران دی
دا زمـــوږه خوږ افغانستـــان دی

دا وطـــن زمـــوږه افتخـــار دی
دې کې موعزمت دنیـــکه پلار دی
دا د افغـاني کلتـــور یادګار دی
لاس په ګریبان ګرځـــوله دشمن سره
مینه موږ لرو دخپـــل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډیر ګـــران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږه خــــــوږ افغانستـــــان دی
****** ***
دیسمبر ۱۹۹۹ ویزبرګ جرمني
۵۱

اروا ښاد سعید افغاني

پــه لــوستــلو اولــو للو
د لوی خــدای په پیژندلو
وه مــصروفــه تل مدام
د علــمیت یــې لوړ مقام
دقــوي تـحلیل خاوند وه
دی د لوی نظـر څـښتن وه
ډیر عــلمــونه یې لوستلي
کتابونه یې پـري لیــکلي
دا د مــصر د اظــهر نــه
فارغ شــوی لــوی مظهرنه
شو دکــتــور د فـلسفې
هم صاحب شــــو درتبې
فیــلسوف دیني عالم وه
مــدرس اوښــه معلم وه
د عــلمیت یې تــل مدام
مستفید شــو خاص او عام
مشرف دخدای پــه کور شو
چې روان دحج په لــورشو
دی پــه دریشپیتو کــلو
شو وفــات دا عـــالم پوه
رب دې ور کړي جنتونــه
د لوی خدای دي قــدرتونه

اکتوبر ۲۰۰۰
۵۲

عزم

اینبی مــې قدم په لری لیار ده بیا
ځمـــه اخــر ګــام پوري رسیږمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لیــاره اوږده ډک لــه خطره ده
بیا بــه خپــل مقام پوري رسیږمه
عــزم مې قــوي اراده ټیــنګه ده
خود به خپل ارمان پوري رسیږمه
سر مـــې قربانـــي ته لمسولی دی
یا بــه خپــل مرام پوري رسیږمه
ژوند سرې تو دې راته ښودلي دي
اوس بــه د جانان پوري رسیږمه
پوه شجــاعت قــوي تصمیم سره
چین دی یا که شام پوري رسیږمه
رب که مــي همت سره ملګری شي
پورته تــر کــیهان پوري رسیږمه
ګــوره افغاني پــاک ارمانو سره
خود به ســر انجام پوري رسیږمه

*** ****** ***

۲۰۰۰ –۱۱ -۲ -جرمني

۵۳

انسان

د ادم د زړګـــي ویـــنه

چي بدله شوه پــه مــینه

قــدرت ګــوره د سبحان

چې پیدا یې کـړ انسان

د زمــان بهــیر چلـیږي

خلک کلــه پرې پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فـــرشتــو دی راو ستلی

دې دنیا ته انسان ښکلی

انسانـــي مـــینه انسان

رب پیدا کړه پـــه جهان

دې جهان تـــه دی حیران

د ادم لمـــسی انـــسان

کال ۲۰۰۱ اولم جرمني

۵۴

ناکام

د ژونـــدون پـــانه مـــې خزانـــه شــوله
د زړه دنیـــا مـــې خـــلکو ورانه شــوله

څوک بـــه مـــزار ته بلې شمعـــې راوړي
چه مې د ژونــــدیـــوه پـــاشانه شوله

د امـــیدو غــوټۍ مې خلاصې نه شوې
چیغـــه مـــې پـــورته ترکـــیهانـــه شوله

د اوږدو لارو مـــــنزلـــونـــو لـــړۍ
دا څـــومره زغرده کـــې پریشانه شوله

د نـــامـــــرادو ارمـــانـــونـــو کـــړۍ
ماتـــــه راو شلـــیدلـــه ورانـــه شـــوله

دا د جـــفـــا او ظـــلـــمتـــو دنیـــاګـــۍ
د خـــوب لـــیـــدو سره بـــل شانې شوله

د زړه یـــوه ټـــوټـــه بـــه څـــو ټـــوټـــې شـــي
چـــه د عـــلاج چاره مـــې ګرانه شوله

چـــه جـــنـــازه مـــې جـــګوی مه ژاړی
اوس مـــې د رنـــځ چاره اســانه شوله

افـــغـــاني ګاله د قیـــامت ستـــړیاوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــه دې د ژوند مـــده پــايــانه شــوله

*** ***

اګست۲۰۰۳ مهاجرت

۵۵

ګيله

نشته د خــــوښۍ خـــبرې دلته کې
پاتې د وروری خـــبرې دلـــته کې
هر سړی په خپـــلو خولو لوند وينم
دي د بی کـــسی خـــبرې دلـــته کې
څوک چې ښه روزګاريا ښه دولت لري
کاندی د مستی خـــبرې دلـــته کې
بله دنيـــابل غـــوندی قانون دی دا
چـــلی د رندی خـــبرې دلـــته کې
هيڅـــوک دلته هيڅا سره مل ندی
دی د مـــايوســـی خبرې دلته کې
خـــپل درته پردي پردي کتل کوي
کم دی د خـــپلوی خبرې دلتــــه کې
هغه چـــې اخلاص اوصميميت به وه
تـــللی پـــخوانی خـــبرې دلته کې
درومــــه افغاني په خپـــله ليار پسی
نشتـــه وطنی خبـــرې دلتــــه کې

*** ***

اپريل ۲۰۰۰ مهاجرت

۵۶

غم

ډوب پـــه تصـــــور کې د اشنــــا يمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تر زنې ناست چې تر سبـــــا يمـه
مـــه څېرئ دردونه ځمـــا مه څېرئ
پرېږدئ چې اختـــه په خپل سودا يمه
مـــا د ليـــونو پـــه کلي ورولی
زه هم لېـــونی د خپـــل ليلا يمـــه
سرمې د منصور غونـــدې په دارشه وه
نه چې د خپـــل يار ځينې جـدا يمه
نکړې د زاهـــد جـــادو په ما اثر
زه خـــوار ازلي ډوب له ګناه يمـــه
اچـوم کچکـــول بيا د بهلـول څنګ ته
ځم د خپل اشنـــا د درګـدا يمـه
ژوند مـــا افغاني په غم کې تېر کړلـو
زړه مې شو پلی په خـــوله خنـدا يمه

*** ***

ماين اشف جرمني
جنوری ۲۰۰۱
۵۷

جهانې ته

پـــه ساده روان نظـــمونـــو
په پـــخو خـــوږو نـــکلونـــو

دې پـــخې خـــوږې خـــبرې
کــه امـــيل د مـــلغـــلرې

چې هررنـــګ لرې خوندونه
پـــه زړه پـــورې ښه طنزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

در ســـپړي درتـــه رازونـــه
تـــجـــربې دي هـــم پـــندونه

نـــمـــونـــې دي داحـــساس
دي پـــســـند د عام او خاص

پکې پروت دی لوی حکمت
د باري د شـــعـــر صـــفـــت
*** ***
جرمني سپتمبر ۲۰۰۳ م
۵ ۸

میپرست

زه ســـاقي او می خانې سره اشنا یم
ځکه اوس د ټـول غمونو بې پروا یم
نصیحت په ما د هیڅ چا اثر نکړی
زه په خپله په نیشوکې غټ پیشوا یم
سم او بد هسې چې مادي پیژندلـــی
په خپـــل عقـــل د ذاهـــد ه زه دانا یم
رنګـــینې د میخانې سره عـــادت یم
په مـــستۍ کې د ساقې د زړه دنیا یم
د رندانو او مستانو په حساب کـــې
حساب شوی یم نه اوس بلکه پخوا یم
چې ساقي دمیـخانې سره مې راز شو
زه تـــر نورو هوښیارانو مستثنی یم
افغاني چې په نیشوکـــې څه لـــیدلي
په خمـــار کـــې په هغه لـــیدوسلا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۹

پل دی بختور شه

شپـــې دې د برات شـــه شـــه کلـــونه دې اختر
پـــل دې بخـــتور شـــه ناوې پـــــل دې بخـــتور
پل دې بختورشـــه ناوې مـــينه کـــې دې کورشو
نوې اشنـــايي شوه نـوی بـــل د مينـــې اور شو
ستا د حسن شـــمعه چـــې روښانه په هـرلورشو
حســـن دې ښـــکلا دې چـــيرې مـه شـــه د نـــظر
پـــل دې بخـــتور شـــه ناوې پـــــل دې بخـــتور
نن چې دې محفل کـــې خوشحالـــي ده هم خـندا
خوښـــې دې هـمزولـــې دي په مـــينه کـړي نڅا
يـــې د نجـــونو مـــيره ټـــول دا ستا په تمـــاشـا
رب دې په نصيب کړه په ژوندون کې زيب اوزر
پـــل دې بخـــتور شـــه ناوې پـــــل دې بخـــتور
ناوې نوی ژوند کې خوشحالي دې شه نصيب
کوردې بختورشه خور اشنـــا دې شه طبـــيب
او ر يې چې بلـــيږی پاک الله يې شـــې قريـــب
وی دی په امان کـــې افغـــانـــي ښـــکلی بشر
پـــل دې بخـــتور شـــه ناوې پـــل دې بخـــتور
جنوري ۲۰۰۳ م پيښور

۶۰

پاکی هيلی

هغـــه څـــه چې مو په زړه کې هو سيږي
زمـــــور هيـــلې دې منزل ته به رسيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغـــه هیلې ډیرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همیشــه دي

دا ژوندون د امیـــد ونو لوی جهان دی
ځکه تل په هلــــو ځلو کې انسان دی

د مادي دنیـــا متـاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نیستۍ په طـــرف پرځي

چـــا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمې ده چې بیا مـــومي بــه عزت

ځینی شته دا سی کسان چې مُضري کا
چې تاوان درته رسیږي خوشحـــالي کا

دوی په خپلــه په تلاش کې د ضرر دي
خـــدای وهلي ځان نه کلـــه با خبر دي

۶۱

څوک چې چـــاته کوهي کني هغه خپله
په کـــوهي کې به یې ځای وي تـــل ترتله

چې د بخـــل او کینې نه ،نـــه مړیږي
ناروا دی هیــــــځ منزل تــه نه رسیږي

تکبر دا د جاهلـــــــو خلکو کار دی
په دنیا باندې تل کلـــــــه اعتبار دی

پاکې هیـــــلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې ګران وی خپل عزت

د اخـــــــلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قـــــانون د بادشاهي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغـــــاني دا صداقت لوی عبادت دی
خپل قسمت چې در رسيږي قناعت دی

****

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

۶۲

کوډګره

چې د سترګو په کاته سحراوجادوکا
د ســـحرګرو سترګـــو قدر دی په کار

هسې ګـــوري تصورکـــې تـــه به واې
د ځواني هـــوس يې ښکاري په اظهار

جګه پوزه يې چارګل ده ښايسته کړې
د ښـــو څوکې يې جوړې دي په شمار

سپينه خوله سره اننګي ګلابی شونډې
که نصيب دې شوې ترې ونکړې انکار

جـــذبـــه مې د ځواني په ټينګه کو شوه
د هندودلـــور په ستـــرګوکـــې په وار

دا د رب د قـــدرتـــونـــو نـــمونه ده
افغـــانـــي غـــم دې کـــوه لږ په کرار
****
بادزون ، جرمني فبروري ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا پایه منزل

نه رسم منزل ته نیمه لیارکې پاته شوی یم
ګوره چې روزګار څه په پیچومو خیږولی یم
نن چې دامحتاج ژوند سره لاس په ګریوان ګرځمه
دې حالت ای خلکو نور تر پوزې راوستلی یم
نشته چې علاج مې د مرض نه کوم هوښیار طبیب
رادې شي اجل نورانتظاریې ستړی کړی یم
پوه یمه په دې چې دا خپل لاس وي د ګلونو لاس
زه خو همیشه خپلې راستۍ راپرزولی یم
ناست یم سروبي کې نه کابل نه د لغمان شومه
لاس کې مې رباب دې ډیر د غمه خندیدلی یم
نه مې شته پرواځکه په څنګ کې مې ځوانان دي
ښه مینه د کار لرم بیکاره پاته شوي یم
پام چې افغاني ترخولې نه اه قدرې ونه باسې
ځکه چې دوستانو د شلغم په تول تللي یم

****

کال ۱۹۹۹م

۲۴

څه په کار

چې د اغیارسره دې یار وي بل دښمن څه په کار
چې دې د مینې طلبګار وي بل خوږلن څه په کار

نه دي منزل ته رسیدلي تل کاږه بارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې داغزو باریې په سروي یاسمن څه په کار

چې د درواغجنو سره مل وي په ښارونو ګرځي
د داسې خلکو اشنايي او خوږ چلن څه په کار

دا چې یو ښکلی لعلي پروت وي په ایرو کې د خار
چې د ایرو په مینځ کې پټ وي ځلیدن څه په کار

چاره یې څه ده چې خلاصون یې ترینه نه وي د چا
چا چې په خپله په ځان کړي خلاصیدن څه په کار

د بی غرضو مصلحت ته چې غوږ نه شوی اشنا
بیا د مغرضو په دوکو کې غولیدن څه په کار
******** *** *********** **
جرمني فبروري ۲۰۰۴

٦۵

جفا

راغـــله تهمتـــونه د اشنا په سر
جوړ چې قیامتونه دي ځما په سر

بد ه اشنایي شوه بد روزګار شولو
یار شـــو پښیمانه د وفـــا په سر

خوب او خیال مې واړه نامطلوب وخوت
یار مـــې راځي نه شو د دنیا په سر

ډیری هـــلې ځلې مې عبث شولې
شو مه تهـــمتي د دلـــربـــا په سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما یې افغاني حسن لیدلی دی
خوندیې کړي نازونه د ادا پــه سر

********* *** ***
کال ۱۹۹۹م جرمني

٦٦

اوتوبان

نه ځـــما او نـــه دا ستـــا دی اوتـــوبان
داســـې ښکـــاري د هـــرچا دی اوتوبان
رنګ په رنګ ښکلي موټری پکې درمي
هم د شــــاه هم د ګـــدا دی اوتوبان
په یودم چې وړاندی وروسته پکې کیږي
ال،کا،وی تــــه په ســـودا دی اوتوبان
خدای دې نه کړي چې په شتاو ۱کې برابرشې
کـــه مانبـــام وي نـــو سبا دی اوتوبان
کـــه یـــو لږه شان غلـــطه پکې وکړی
په هـــمدې ځـــای قـــبرستا دی اوتوبان
ډیرځوانان پـــکې بی وخته شهیدان شول
مـــرګ نه کـــله مستثنی دی اوتوبان
خمـــا واوره د احتیاط ځینی کـــار واخلی
نـــه د ټـــوکـــو او خنـــدا دی اوتوبان
چـــې د مرګ او ژوند یوه دقیقه فرق کړی
نو اصـــلي دښـــمن همـــدا دی اوتوبان

شتاو دنقلیه وسایطو ازدحام یابندښت په اوتوبان یا د ترافیکو
په لوی لارو کې ۰ فبروری ۲۰۰۳ جرمنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین سترګی

منصـف نه شو په ژوندون کـې د انصاف
په عــقبا به څه جواب کړې د مناف
د ګناه پیـــتې یې دروند دی د هر چانه
هســـې اخلې د اسلام نوم په ګـذاف
په ښکاره کې مستقیم خلکو ته ښکاری
په باطن کې کوږ او کینږ دی یک اوصاف
حقیقت کـې جو دانــه تــرینه درنه ده
خو ځان دروند ګني همیش ترکوی قـاف
په دنیا کې یې یو نیـک قدم کـینښود
دی ظاهره کې زاهــد دخـولې په لاف
د رباب نــغـــمه خوږه ده هم شیرینه
غږوي راته ســــازونــه د نــداف
افغانـــي ولــس به کـله فراموش کا
چاڼوي بــه یې کـــږه وږه تــرچلو صاف

********* *** ***

اګست ۲۰۰۱ مهاجرت

٦٨

سمه لیار

عزت یې شي نصیب چي ربه ستا په لیارې سم شي

ذلـت پــه هــغه چا چــي د ریا پــه لیارې سم شي

تیــرېږي قافلــې د زمانـــې نــن او سبا کـــې
سر لوړي به وي څوک چي د الله پــه لیارې سم شـــي

انسان لـري ډیــر لـــوړه مرتبــه تر بل مخلوقـــه
زیبیږي ورته کـړه چــي د عقبا پــه لیاري سم شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذاهـــد پـــه عــبادت رســـې د ذهــد مرتبې تـــه
سجدې يې شې پخې چــې درضا په لياړې سم شي

سخي پـــه سخاوت بانــدې حاصل د زړو رضا کړي
منلی بـــه وي څوک چې د سخاپـــه لياړې سم شي

ژوندون هسې عبـث چې تيروي متاع يــې څـه ده
پيـــرو د سمې ليار د مصطفا پـــه لياړې ســم شي

درگـا تـــه دې الله زه افغانـــي لاس پـــه دعا يـــم
مطلب ته رســي څوک چې مدعا پـــه لياړې سم شي

********* *** ***

سپتامبر ۲۰۰۳

٦٩

همت

دلبره زه چې ستـــا رضـــا نيسمه
په هر قـــــدم کې مې گناه نيسمه

دا چې شليــدلی گريبـان گرځمه زه
ځــان د مجنــون دگورترخوا نيسمه

پدې ســـاده ذاهد مـــې نه شي باور
دين د کعبې د در پيشــــوا نيسمه

پرې نه پوهيږمه چې کوم لوري ځم
کله دنيـــا کله عقبـــا نيسمه

په بازاري مينـــــه غلط چې نشم
دود د يوسف او ذليخـــا نيسمه

چې مې باورد خوږاشنا شي حاصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمينې ليار يې پــه رېښتيـا نيسمه

افغـــــاني پـــرېږده دقسمت خبرې

دهمت ليار به خامــاخــــا نيسمه

۲۰۰۵ م کال - دا شعر د طاهر شباب په ښکلي اواز کې

کمپوز شوېدي.

۷۰

د وطن پــه ياد

(متن به چار زبان)

شعر و آهنگ زیبای وطنی

شا عر: سميع الدين افغاني

Author: Sameuddin Afghani

خواننده : صدیق شباب

Singer: Sediq Shabab

د وطن پــه ياد

پــه وطــن موجوړ ماتم دی

تــورتمونو کې مو شپې دي

دا د کـــوم ظـــــالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

ګـــران وطن راته سورا ورشو

دوزخ لمبې تـــري خــيژي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بــل محشر ته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابــل هــره کــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خـــاطرې دي
اوس يې وران او ويجاړ ګورم
ګـــړنګونو کې مـــو شپې دي
دا د کـــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قـــبرستان شو
زيـــارتونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزا وڅوک په بردي
په وطن کې چې اوســــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کـــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دا اســلام پـــه تـــمه تـــمه
د کــــافرو کانـــي وشـــوي
هـــــيڅ تميزکـولای نه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دنـــــيا تــوله راته خاندي
مور په چيغو چـــيغو ژاړو
څه سپين سترګې دنياګۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افـــــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پــــردو لاس بــــه لنډ يږي
امــــيدونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نويد د جريې
په شپږمه ګڼه کې خپور شو.
سميع الدين افغاني

ترجمه به دری از استاد محمد اسحاق برکت

د وطن په یاد

به یاد وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وطن مو جوړ ماتم دی
وطن ما ماتمسرا شده
تورتمونوکې مو شپې دي
در شبهای تار بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونوکې مو شپې دي
که در مظالم شب را به پایان میبریم
*****
ګران وطن را ته سور اور شو
وطن محبوب بر ما آتش سوزان شده
د دوزخ لمبې ترې خیږی
شعله های آتش جهنم ازان بر میخیزد
بل محشر ته حاجت نه شته
به محشر دیگري ضرورت نیست
قیامتونو کي مو شپي دی
شبهای خود را بسان روز رستاخیز بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونو کي موشپي دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
د کابل هره کوڅه مو
از هر کوچه و برزن کابل عزیز ما
ښکلي ښکلي خاطری دی
خاطرات شیرین و زیبایی داریم
اوس یي وران او ویجاړ وینم
حال او را خراب و ویران مینگرم
ګرنګونو کي موشپي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

در پرتگاههای بین مرگ و زندگی شب را میگذرانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونوکي مو شپي دِی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
زوړ او ځوان مو شهیدان شول
پیر و برنای ما همه شهید شدند
څوک بی پلاره څوک بی موره
عده ای یتیم وعده ای هم یسیر شدند
د چا کور جوړ قبرستان شو
خانه های عده ای به گورستان مبدل گشت
زیارتونو کی مو شپی دی
در مزارات شب را بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
افغانان ټول تار او مار شول
افغانها همه تیت و پاشان شدند
څوک په کور او څوک په بر دی
کسی در خانه و بعض در صحرا و بیابان
په وطن کی چی اوسیږی
آنهائی که در وطن به سر میبرند
ماتمونو کی یی شپی دی
شبهای شان در اندوه و ماتم است
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را به سر میبریم
*****
د اسلام په تمه تمه
به امید و آرزوی برقراری اسلام
د کافرو کانی وشوی
مگر اعمال کفرانه انجام دادند
هیخ تمییز کولای نه شو
هیچ تمییز کرده نمیتوانیم
په چرتونو کی مو شپی دی
شبها در فکر و چرت بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
په ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
دنیا ټوله راته خاندی
جهانیان همه بر ما میخندند
موږ په چیغو چیغو ژاړو
ما با صدای بلند و زار زار میگرییم
څه سپین سترگی دنیا ده
چه دنیای دیده دراست!!!
سیاستونو کی مو شپی دی
در میان سیاستها زندگی میکنیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را به سر میرسانیم
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانی وطن به جوړ شی
میهن افغانها ساخته خواهد شد
که د خدای مهربانی وه
اگر لطف و مهربانی خداوند باشد
(به لطف و مهربانی خدا)
د پردو لاس به لندیږی
دست بیگانگان کوتاه خواهد شد
امیدونو کی مو شپی دی
به امیدها شب را بپایان میرسانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمو نو کی موشپی دی
که در مظالم شب را بپایان میرسانیم.

ترجمه خواندن (متن) پشتو به زبان انگلیسی:
From Pashto to English – Date:1/3/2010

د وطـن پـــه یــــــاد

In Memoriam of the Homeland

په وطـن مو جــــوړ مــــاتـــم دی
In our homeland we mourn
تــــــورتمــــونــــو کې مو شپې دي
We pass our time in darkness
دا د کـــوم ظـــــــــــــالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمــونو کې مو شپــــې دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګــران وطن راتـــه سور اورشو
Our homeland has become uninhabitable
د دوزخ لمبی تـــری خـــیـــږی
The fires of hell rise from it(the homeland)
بـــل مـحشـــر تـــه حاجت نه شته
Judgment day is already here
قـيامتـونو کې مـــو شـــپـــې دي
We are already living it now
دا د کـــــــوم ظالـــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?

چي ظلمونو کي مـــو شـــپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د کـــابــل هـــــره کـــوڅـــه مو
Allies of our Kabul
ښـــکلي ښـــــکلي خـــــاطرې دي
Provide fond memories
اوس يـې وران اوويجاړګورم
but are now demolished and destroyed
ګـــړنګونو کـــې مـــو شپې دي
we are living in a crater

دا د کــــــوم ظالـــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مـــو شـــپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***
زوړ او ځـــوان مو شهـيدان شـــول
Both young and old have become martyrs
ځـــوک بـــې پلاره ځوک بې موره
parents suffer from the loss of their children
د چا کـــــور جوړ قــــــبرستان شو
homes becoming graveyards for some

زيـــــــارتونـــو کي مـــو شپې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

We live in houses of holy graves
دا د کــــــــــوم ظالـــــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظــلمــــونــو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افغانان تول تــــار او مــار شول
Afghans have been massacred
څوک پـــه کــوز او څوک په بر دي
Scattered all over

په وطن کي چي اوســــــيږي
Those living in the homeland
ماتـمونـــو کي ی ـــي شپي دي
They are living in mourning
دا د کـــــــوم ظالــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مـــو شپـــي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د اســلام پــــه تـــمه تـــمه
In the name of Islam
د کــــــافرو کانــي وشـــوي
They behave unislammicly
هــــــــيڅ تميز کــولای نه شو
We cannot recognise
په چـــرتونو کي مو شپي دي
We are living in contemplation
دا د کــــــــوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنـــــــــیا تـــوله راته خاندي
The world smiles at us
موږ په چیغو چــــــیغو ژاړو
Whilst we scream(Whilst we scream in anguish)
څه سپین سټــرګي دنیاګۍ ده
Look at this domineering world(Can you see this shameless world?)
سیاستونو کې مو شپې دي
We are living in a beaurocracy (Politics in everything)
دا د کـــــــوم ظالم له لاسه
Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افـــــــغانی وطـــن به جوړ شي
The Afghan home will be built
که د خدای مـــــــــهـــربانـــي وه
If God wills it to be the way
د پــــردو لاس بــــــــه لنډیــــږي
External (bad)influences will be severed
امـــــــــیدونـــــو کـــې مو شپې دي
We live in hope until then
دا د کـــــــــوم ظـــــالم له لاسه
Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

Author Sameuddin Afghani
سمیع الدین افغانی ـ سعید افغانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطــن پــــه يـــــاد

ترجمه خواندن(متن) پشتو به زبان المانی:

In Erinnerung an unser Heimatland

In unserem Heimatland leben wir in Trauer
In Dunkelheit verbringen wir unsere Zeit
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Unser Heimatland ist unbewohnbar geworden
Die Feuer der Hölle lodern daraus empor
Der jüngste Tag hat schon begonnen
Wir leben ihn schon jetzt
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Mit Freunden unseres Kabul
teilen wir lieb gewonnene Erinnerungen
die aber nun vernichtet und Zerstört sind
Wir leben in einem Krater
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Junge wie alte sind zu Märtyrern geworden
Eltern leiden , weil sie ihre Kinder verloren haben
Für manche wird ihr Zuhause zum Friedhof
Wer leben in Häusern die heilige Gräber sind
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Afghanen wurden dahingemetzelt
in alle winde zerstreut
Diejenigen de im Heimatland leben
leben in trauer
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

im nama des islam
Das ist unislamische benehmen
wir können es nicht begreifen
und sinnen darüber nach
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die Welt lächelt uns an
Während wir vor Qualen schreien
Sieh dir diese tyrannische , schamlose welt an
Wer leben in einer Brürokratie in der sich alles um politik dreht
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die afghanishe heimat wird gebaut werden
wenn Gott es so will
Schlechte Einflüsse werden sich aufiösen
Bis dahin lebt die hoffnung in uns
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library